

# PROJEKT WYKONAWCZY

NAZWA I ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO:

BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO NA DZIAŁKACH NR 84, 76  
W BLIŹNIE, GMINA OSTRÓW

INWESTOR:

URZĄD GMINY W OSTROWIE  
39-103 OSTRÓW 225

JEDNOSTKA PROJEKTOWANIA:

**ZAKŁAD USŁUG PROJEKTOWYCH I WYKONAWSTWA INSTALACJI SANITARNYCH „PRO-IN-MAT”**  
**33-100 TARNÓW UL. UJEJSKIEGO 12 TEL. 14 627-26-37 w.11-15**  
e mail : mmatyjewicz@poczta.okay.pl

SKŁAD PROJEKTU:

**I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU**

**II. INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONA ZDROWIA**

## KLAUZULA KOMPLETNOŚCI

PROJEKT NINIEJSZY ZOSTAŁ OPRACOWANY ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYM PRAWEM BUDOWLANYM, NORMAMI TECHNICZNYMI, PRZEPISAMI, WARUNKAMI DO PROJEKTOWANIA, ZARZĄDZENIAMI, WYTYCZNYMI, NAJLEPSZĄ WIEDZĄ TECHNICZNĄ I JEST KOMPLETNY Z PUNKTU WIDZENIA CELU JAKIEMU MA ON SŁUżyć.

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

NR UPRAWNIEŃ:

DATA:

PODPIS:

mgr inż. arch. Piotr Baka  
specjalność architektoniczna

371/2000

2013-10

mgr inż. Marek Matyjewicz  
specjalność instalacyjno-inżynierska

BUA-8346/132 i 169/88

2013-10

PROJEKT ZAWIERA ..... PONUMEROWANYCH STRON

MIEJSCE I DATA OPRACOWANIA: TARNÓW 2013-10

NR. PROJEKTU: 30/10/2013

Kopowanie, przerysowywanie, powielanie itp. bez zgody autorów stanowi naruszenie Ustawy o ochronie praw autorskich

DYREKTOR ZAKŁADU : MGR INŻ. MAREK MATYJEWICZ

## OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że PW: BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO NA DZIAŁKACH NR 84, 76 W BLIŹNIE, GMINA OSTRÓW jest sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Tarnów 28.10.2013

.....

mgr inż. arch. Piotr Baka UPR.BUD.371/2000  
specjalność architektoniczna

## OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że PW: BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO NA DZIAŁKACH NR 84, 76 W BLIŹNIE, GMINA OSTRÓW jest sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Tarnów 28.10.2013

.....

mgr inż. Marek Matyjewicz BUA-8346/132 i 169/88  
specjalność instalacyjno-inżynieryjna

## SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

### **CZĘŚĆ OPISOWA:**

#### **I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU..... 4**

1. PRZEDMIOT INWESTYCJI .....	4
2. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIA TERENU .....	4
2.1. <i>Kategoria geotechniczna</i> .....	4
3. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE TERENU .....	4
3.1. <i>Boisko do piłki nożnej</i> .....	4
3.2. <i>Bramki do piłki nożnej – przenośne</i> .....	5
3.3. <i>Trybuny boiskowe – przenośne</i> .....	5
3.4. <i>Wiaty dla zawodników rezerwowych</i> .....	5
3.5. <i>Drenaż odwadniający</i> .....	6
4. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI .....	6
5. DANE INFORMACYJNE .....	6
6. WPŁYW EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ .....	6
7. OCHRONA ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU .....	6
8. INNE DANE .....	7

#### **II. INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA ..... 8**

1. ZAKRES ROBÓT .....	8
2. ISTNIEJĄCE OBIEKTY BUDOWLANE .....	8
3. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI .....	8
4. WSKAZANIE ZAGROŻEŃ, SKALA I RODZAJ ZAGROŻEŃ, MIEJSCE I CZAS ICH WYSTĄPIENIA .....	8
5. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIENIE NIEBEZPIECZNYCH .....	9
6. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT .....	9
6.1. <i>Roboty budowlane</i> .....	9
6.2. <i>Prowadzenie prac przy liniach energetycznych</i> .....	10
6.3. <i>Prowadzenie prac w pobliżu dróg komunikacyjnych</i> .....	11
6.4. <i>Strefy niebezpieczne</i> .....	11
6.5. <i>Składowiska materiałów</i> .....	11
6.6. <i>Organizacja pierwszej pomocy w nagłych wypadkach</i> .....	11
6.7. <i>Ochrona przeciwpożarowa na placu budowy</i> .....	12
6.8. <i>Odzież robocza, ochronna i sprzęt ochrony osobistej</i> .....	12
6.9. <i>Zalecenia dodatkowe</i> .....	12
7. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH .....	13

### **CZĘŚĆ RYSUNKOWA:**

rys. nr 1 – Orientacja	1:10000
rys. nr 2 – Szkic sytuacyjny	1:1000
rys. nr 3 – Mapa ewidencyjna	1:2000
rys. nr 4 – Przekrój poprzeczny A-A przez boisko	--
rys. nr 5 – Przekrój poprzeczny B-B przez drenaż	--
rys. nr 6 – Profil podłużny drenażu	1:100/1000
rys. nr 7 – Wylot „W”	--
rys. nr 8 – Wiaty dla zawodników rezerwowych	1:50
rys. nr 9 – Trybuna boiskowa „Euro”	--

## UWAGA:

1. Niniejszy Projekt opracowano na podstawie Prawa Wodnego, Prawa Budowlanego i praw z nim związanych obowiązujących w chwili jego przekazania Inwestorowi
2. Wszelkie zmiany w niniejszym Projekcie może dokonać wyłącznie jednostka projektowa – podstawa prawna - Ustawa o Ochronie Praw Autorskich i Ustawa Prawo Budowlane

## I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

### 1. Przedmiot inwestycji

Przedmiotem inwestycji jest budowa boiska sportowego wraz z trybunami, wiatami dla zawodników i drenażem na działkach nr 84, 76 w Bliźnie, gmina Ostrów.

### 2. Istniejący stan zagospodarowania terenu

Na przedmiotowym terenie znajdują się następujące obiekty i uzbrojenie:

- budynki mieszkalne i użyteczności publicznej,
- sieć wodociągowa z przyłączami do budynków,
- przyłącza kanalizacji sanitarnej do zbiorników bezodpływowych,
- napowietrzne linie energetyczne.

#### 2.1. Kategoria geotechniczna

Dla w/w inwestycji ustala się występowanie prostych warunków gruntowych, a projektowane obiekty zakwalifikowano do I kategorii geotechnicznej.

### 3. Projektowane zagospodarowanie terenu

W ramach budowy boiska sportowego projektuje się następujące obiekty:

- budowa boiska sportowego,
- ustawienie 2 bramek - przenośnych,
- ustawienie 3 kompletów trybun boiskowych „Euro” - przenośnych,
- ustawienie 2 wiat dla zawodników - przenośnych,
- wykonanie drenażu odwadniającego boisko.

#### 3.1. Boisko do piłki nożnej

Projektuje się boisko do piłki nożnej o wymiarach 76x48m z pasem technicznym szerokości 2.0m, o nawierzchni trawiastej wykonanej z darni w rolkach.

Warstwy nawierzchni boiska:

- darń w rolkach gr. 5cm,
- ziemia urodzajna gr. 2cm,
- podbudowa z kruszywa łamanego gr. 10cm,
- podbudowa z kruszywa naturalnego gr. 20cm,
- grunt rodzimy.

Wokół boiska projektuje się wykonać obrzeże betonowe o wymiarach 30x8cm na podsypce cementowo-piaskowej, z wypełnieniem spoin zaprawą cementową.

### 3.2. Bramki do piłki nożnej – przenośne

Przy boisku projektuje się ustawić 2 bramki do piłki nożnej o wymiarach 7.32x2.00x2.44m.

Bramki będą ustawiane na okres rozgrywek, a przechowywane na zapleczu w okresie zimowym.

### 3.3. Trybuny boiskowe – przenośne

Na działce przy wschodniej krawędzi boiska projektuje się ustawić 3 komplety trybun boiskowych segmentowych na 50 miejsc każda.

Parametry jednej trybuny:

- długość: 9.0m (segmenty 3x3.0m)
- szerokość: 1.98m
- wysokość: 1.86m
- ilość rzędów: 3
- szerokość przejścia między rzędami: 0.46m.

Trybuny nie będą związane z podłożem. Trybuny przewiduje się ustawić na okres rozgrywek, a na okres zimowy zdemontować i przechowywać na zapleczu.

Szczegóły wg karty katalogowej dołączonej do projektu - rys. nr 5.

### 3.4. Wiaty dla zawodników rezerwowych

Projektuje się 2 wiaty dla zawodników rezerwowych o wymiarach 5.0x1.2x2.4m umieszczone przy północnej krawędzi boiska.

Szkielet wiaty projektuje się jako stalowy malowany proszkowo, wypełnienie z poliwęglanu przezroczystego kanałowego o wymiarach 5.0x1.2x2.4m. Dach projektuje się jako łukowy. Całość wg rys. nr 6.

Wiaty nie będą związane z podłożem. Wiaty przewiduje się ustawić na okres rozgrywek, a na okres zimowy zdemontować i przechowywać na zapleczu.

### 3.5. Drenaż odwadniający

Wody zbierane drenażem projektuje się odprowadzić za pomocą rurociągu PVC-U 160 (160x4.7) do istniejącego rowu na działce 495/4.

Głównym zadaniem drenażu jest szybkie odprowadzenie wód opadowych, aby nie dopuścić do rozmiękczenia nawierzchni boiska sportowego.

Spływ wód zaprojektowano do sączków z rury drenarskiej PVC Dn80 z filtrem z PP. Sączki do rury pełnościennej są podłączone za pomocą trójników PVC160/110. Rozstaw sączków co 5m.

Na rurociągu PVC160 zaprojektowano studzienkę PVC315.

Wokół drenażu przewiduje się podsypkę filtracyjną i obsypkę z tłucznia 8-16mm oraz geowłókninę.

## 4. Zestawienie powierzchni

1. Powierzchnia boiska i pasa technicznego	4160m <sup>2</sup>
2. Pow. obiektów towarzyszących (trybuny, wiaty)	66m <sup>2</sup>
<b>Cała powierzchnia działki</b>	<b>19300m<sup>2</sup></b>

## 5. Dane informacyjne

Teren, na którym projektowana jest inwestycja nie jest wpisany do rejestru zabytków i nie podlega ochronie konserwatorskiej.

## 6. Wpływ eksploatacji górniczej

Teren, na którym prowadzona jest w/w inwestycja nie jest zaliczany do obszaru eksploatacji górniczej.

## 7. Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu

Projektowane przedsięwzięcie nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi, nie pogorszy istniejącego stanu środowiska. Organizacja robót budowlanych oraz zastosowane roz-

wiązania techniczne zminimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko.

## 8. Inne dane

Całą instalację drenażową należy wykonać zgodnie z "Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych. Tom II. - Instalacje sanitarne i przemysłowe".

Podczas prowadzenia robót ziemnych, instalacyjno - budowlanych i malarskich, należy przestrzegać obowiązujących przepisów BHP i p.poż.

Roboty wykonywać zgodnie z odpowiednimi instrukcjami wykonawczymi dla poszczególnych materiałów.

Roboty ziemne wykonać zgodnie z BN-83/8836-02.

Zaleca się wykonać całość robót w porze suchej ze względu na możliwość występowania wód gruntowych.

W przypadku jakiegokolwiek zmiany w projekcie skontaktować się z projektantem w celu uzgodnienia.

Zastrzega się wszelkie prawa wynikające z ustawy o prawie autorskim. Jakiegokolwiek kopiowanie, przerysowywanie, odstępowanie, itp. bez pisemnej zgody autorów niniejszego opracowania jest zabronione.

Projektował:

mgr inż. arch. Piotr Baka  
specjalność architektoniczna

## **II. INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA**

### **1. Zakres robót**

W zakresie podstawowych robót budowlano-montażowych składa się wykonanie następujących robót budowlanych:

- budowa boiska sportowego,
- ustawienie bramek,
- ustawienie 2 kompletów trybun boiskowych „Euro”,
- ustawienie 2 wiat dla zawodników.

Celem niniejszej Informacji jest przedstawienie wymogów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, których przestrzeganie będzie miało istotne znaczenie dla bezpiecznego przebiegu prac oraz terminowej ich realizacji.

W Informacji bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia uwzględniono szczególnie wymogi przy prowadzeniu robót budowlanych, których charakter i miejsce prowadzenia stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

### **2. Istniejące obiekty budowlane**

Na przedmiotowym terenie znajdują się następujące obiekty i uzbrojenie:

- budynki mieszkalne i użyteczności publicznej,
- sieć wodociągowa z przyłączami do budynków,
- przyłącza kanalizacji sanitarnej do zbiorników bezodpływowych,
- napowietrzne linie energetyczne.

### **3. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi**

Zagrożenia pojawiają się na każdym etapie wykonywania inwestycji. Dlatego cały teren objęty zadaniem „Budowa boiska sportowego na działce nr 84 w Bliźnie, gmina Ostrów” uważa się za stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

### **4. Wskazanie zagrożeń, skala i rodzaj zagrożeń, miejsce i czas ich wystąpienia**

Przewidywane zagrożenia mogące wystąpić m.in. podczas realizacji takich rodzajów prac jak:

- roboty ziemne:
  - roboty ziemne w wąskich wykopach przy wykonywaniu instalacji zewnętrznych - z uwagi na możliwość przysypania ziemią,
  - przemieszczanie mas ziemnych spycharką powinno odbywać się co najmniej 2.0m od ściany wykopu,
- roboty wykonywane w pobliżu istniejących przewodów elektrycznych - z uwagi na możliwość porażenia prądem,



- roboty wykonywane w pobliżu działających urządzeń - możliwość uszkodzenia ciała,
- roboty dźwigowe i transportowe - z uwagi na możliwość uszkodzenia ciała, przygniecenia, przewrócenie, potłuczenie.

Wszystkie w/w wymienione zagrożenia mogą wystąpić w dowolnym czasie pracy i być wywołane lekceważeniem przepisów BHP lub przez niewykwalifikowaną obsługę.

## **5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych**

Podstawowym przepisem regulującym sprawę bezpieczeństwa i higieny pracy w wykonawstwie budowlanym jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 6.02.2003r. w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 z 2003r. poz. 401).

Rozporządzenie to ustala zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych przy obsłudze i konserwacji budowlanego sprzętu zmechanizowanego i pomocniczego oraz na placach składowych materiałów budowlanych na terenie budowy.

Zgodnie z postanowieniami w/w Rozporządzenia do wykonywania prac objętych przedmiotowym Rozporządzeniem mogą być dopuszczeni tylko pracownicy, którzy:

- uzyskali orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania określonej pracy,
- posiadają kwalifikacje zawodowe przewidziane odrębnymi przepisami dla danego stanowiska pracy,
- przeszli stosowne szkolenie wstępne w zakresie bhp oraz szkolenie stanowiskowe i zdali pozytywnie egzamin z zakresu objętego programem szkolenia,
- przy pracach związanych z elektryką posiadają uprawnienia do eksploatacji SEP E.

## **6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót**

### **6.1. Roboty budowlane**

- W trakcie budowy należy przestrzegać ogólnych przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Wszyscy uczestnicy procesu budowlanego, a w szczególności Inwestor, Wykonawca i Użytkownik terenu winni współpracować ze sobą w zakresie bhp, zarówno w procesie przygotowania, jak i realizacji budowy.
- Wszystkie osoby przebywające na terenie budowy winny stosować niezbędne środki ochrony indywidualnej (kaski, buty ochronne, okulary, maski twarzy, rękawice, odzież ochronną)
- Przed przystąpieniem do realizacji robót należy ustanowić bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy. W przypadku wykonywania robót budowa-

nych jednocześnie przez różnych wykonawców należy wyznaczyć koordynatora, sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem wszystkich zatrudnionych na budowie pracowników.

- Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać właściwe zagospodarowanie terenu budowy.
- Z uwagi na charakter przewidywanych do wykonania robót budowlanych dla przedmiotowej inwestycji wystąpią również lokalne strefy zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi. Strefy te wystąpią m.in. podczas realizacji robót wymienionych w punkcie 4. niniejszego opracowania.
- Strefy niebezpieczne należy właściwie oświetlić, ogrodzić i oznakować w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Przejścia pomiędzy stanowiskami pracy w strefie niebezpiecznej należy zabezpieczyć deskami lub barierami ochronnymi.
- Odpowiednio wyznaczoną strefę niebezpieczną, w której istnieją zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów należy ogrodzić balustradami.
- W czasie wykonywania robót ziemnych strefy niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.
- Istniejące rurociągi i kable należy na czas trwania robót zabezpieczyć przed uszkodzeniem. Sposób zabezpieczenia uzgodnić z właściwymi służbami dysponującymi infrastrukturą.
- W widocznym miejscu winna wisieć tablica informacyjna budowy wraz z numerami telefonów:
  - Pogotowia Ratunkowego 999
  - Straży Pożarnej 998
  - Policji 997
  - Służb Ratunkowych (tel.kom.) 112

## 6.2. Prowadzenie prac przy liniach energetycznych

- zabronione jest urządzenie stanowisk pracy, składowisk materiałów i elementów budowlanych lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod liniami napowietrznymi lub w odległości mniejszej (licząc w poziomie) od skrajnego przewodu niż:
  - 2m - dla linii NN,
  - 5m - dla linii WN do 15kV,
  - 10m - dla linii pow. 15kV do 30kV,
  - 15m - dla linii WN powyżej 30kV,
- wszelkie odstępstwa od powyższych wymogów należy uzgodnić z właściwym Zakładem Energetycznym.

### 6.3. Prowadzenie prac w pobliżu dróg komunikacyjnych

- wszelkie prace budowlane prowadzone w pobliżu dróg publicznych i na nich stwarzają dodatkowe zagrożenia dla ruchu drogowego i dlatego:
  - dla każdej w/w kolizji należy mieć uzgodniony z właścicielem drogi projekt organizacji ruchu;
  - miejsce kolizji oznakować znakami drogowymi, barierkami, oświetlić światłami ostrzegawczymi w nocy zgodnie z zatwierdzonym projektem;
  - pracownicy wykonujący pracę w miejscach w/w muszą być wyposażeni w kamizelki ostrzegawcze;

### 6.4. Strefy niebezpieczne

Za strefy (obszary) niebezpieczne uważa się miejsca zagrożone możliwością wypadnięcia człowieka do zagłębienia. Strefa niebezpieczna nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać materiały lub narzędzia, jednak nie mniej niż 6.0m.

W tej odległości powinny być ustawione bariery ochronne wyznaczające granice obszarów niebezpiecznych oraz powinny być ustawione tablice ostrzegawcze.

Zamiast barier strefy niebezpieczne mogą wyznaczać linki lub taśmy odblaskowe, rozciągnięte na wysokości 1.10m.

Otwory niebezpieczne dla ludzi, niezależnie od tego, czy znajdują się w strefie niebezpiecznej, czy nie, powinny być ogrodzone pełnymi barierami.

### 6.5. Składowiska materiałów

- na placu budowy wyznaczyć miejsca do składowania materiałów zgodnie z projektem organizacji budowy;
- teren składowiska utwardzić i odwodnić;
- odległość składowania materiałów nie powinna być mniejsza niż:
  - 0.75m od ogrodzenia i zabudowań,
  - 5.0m od stałego stanowiska pracy;
- składowiska zlokalizować w odpowiedniej odległości od linii elektroenergetycznych.

### 6.6. Organizacja pierwszej pomocy w nagłych wypadkach

- na placu budowy urządzić w miejscu oznaczonym punkt pierwszej pomocy przed lekarskiej wyposażony w apteczkę;
- do obsługi w/w punktu wyznaczyć przeszkolonych pracowników;
- jeżeli roboty są wykonywane w odległości większej niż 500m od punktu pierwszej pomocy, w miejscu pracy powinna znajdować się apteczka przenośna;
- do zadań pierwszej pomocy należy:

- utrzymanie ważnych dla życia i zdrowia czynności organizmu,
- zapobieganie powstawaniu powikłań np. zanieczyszczeniu lub zakażeniu ran,
- zapewnienie transportu poszkodowanego do właściwej placówki służby zdrowia;
- w przypadkach nie cierpiących zwłoki – o ile stan poszkodowanego na to pozwala – zapewnić szybki przewóz chorego do szpitala lub pogotowia (kierownictwo budowy dostarcza odpowiednie środki lokomocji);
- na budowie wywiesić w widocznych miejscach wykazy zawierające adresy i numery telefoniczne:
  - najbliższego punktu lekarskiego i pogotowia ratunkowego,
  - najbliższej straży pożarnej,
  - komisariatu policji,
  - powyższe dane powinien znać każdy pracownik nadzoru technicznego.

## **6.7. Ochrona przeciwpożarowa na placu budowy**

- postępować zgodnie z:
  - instrukcją na wypadek miejscowego zagrożenia, awarii, pożaru mającego wpływ na środowisko naturalne – OP-1.01.00,
  - instrukcją przeciwpożarową dla zaplecza budowy – OP-1.0s0.

## **6.8. Odzież robocza, ochronna i sprzęt ochrony osobistej**

- wszyscy pracownicy zatrudnieni na placu budowy wykonują pracę w wydanej im odzieży roboczej i kaskach ochronnych;
- pracownicy zatrudnieni przy pracach w warunkach szkodliwych lub uciążliwych wyposażeni są dodatkowo w sprzęt ochrony osobistej:
  - obsługa zagęszczarek do gruntu wszystkich typów – ochronniki słuchu, rękawice antywibracyjne,
  - operatorzy ciężkich maszyn budowlanych (szczególnie spycharki TD-15C) – ochronniki słuchu,
- pracownicy nie stosujący odzieży i sprzętu ochronnego wymaganego na stanowisku pracy będą karani karami dyscyplinarnymi.

## **6.9. Zalecenia dodatkowe**

- Obiekt należy realizować zgodnie z przepisami budowlanymi i pod nadzorem osób uprawnionych.
- Obiekt należy budować i utrzymywać zgodnie z warunkami technicznymi jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie oraz warunkami technicznymi użytkowania obiektów budowlanych.

- Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy dokonać w dzienniku budowy wpisu osób, którym zostało powierzone kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych. Osoby te zobowiązane są potwierdzić podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji.
- O zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych Inwestor jest zobowiązany zawiadomić właściwy organ oraz projektanta, sprawującego nadzór autorski, co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem robót, dołączając na piśmie oświadczenie kierownika budowy, stwierdzające przyjęcie obowiązku kierowania daną budową.
- Rozpoczęcie dostaw energii, wody, ciepła lub gazu może nastąpić jedynie po okazaniu wymaganego pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
- Ewentualne zmiany w projekcie lub rozwiązania zamienne należy uzgodnić z autorem projektu.
- Projektant w trakcie realizacji budowy ma prawo:
  - wstępu na teren budowy i dokonywanie zapisów w dzienniku budowy dotyczących jej realizacji,
  - żądanie wpisu do dziennika budowy wstrzymania robót budowlanych w razie stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia lub wykonywania ich niezgodnie z projektem.
- Do użytkowania obiektu budowlanego można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten w terminie 14 dni od doręczenia zawiadomienia nie zgłosi sprzeciwu.

## 7. Wykaz aktów prawnych

1. Ustawa Kodeks Pracy z 26.06.1974r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity: Dz. U. Nr 213 z 2003r. poz. 2081).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 6.02.2003r. w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 z 2003r. poz. 401).
3. Ustawa Prawo budowlane z 07.07.1994r. z późniejszymi zmianami - (tekst jednolity Dz. U. Nr 129 z 2001 r. poz. 1439).
4. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji oraz Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z 10.02.1977r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót drogowych i mostowych (Dz. U. Nr 7 poz.30).
5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 20.09.2001r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118 z 2001r., poz. 1263).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129 z 1997r., poz.1844) z późniejszymi zmianami.

7. Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji 31.07.2002r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 170 z 2002r., poz. 1393).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz. U. Nr 69 poz.332) ze zmianą Dz. U. Nr 60 poz. 375 z 1997r.
9. Zarządzenie nr 7/74 Komendanta Głównego Straży Pożarnej z dnia 7.08.1974r. w sprawie wprowadzenia wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów spawalniczych podczas prac budowlano-remontowych.
10. Ustawa z dnia 24.08.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81 poz. 351 z późniejszymi zmianami).
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 03.1.1992r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92 poz. 460 z późniejszymi zmianami).
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 02.09.1997r. w sprawie służby BHP (Dz. U. Nr 109 poz. 704).
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28.05.1996r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie BHP (Dz. U. Nr 62 poz. 285).
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14.03.2000r. w sprawie BHP przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. Nr 26 poz. 313 z późniejszymi zmianami).
15. Rozporządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 17.09.1999r. w sprawie BHP przy urządzeniach i instalacjach energetycznych (Dz. U. Nr 80 poz. 912).
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31.12.1988r. w sprawie dozoru technicznego (Dz. U. z 1989r. Nr 1 poz. 3 z późniejszymi zmianami).
17. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 17.06.1998r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 79 poz. 513 z późniejszymi zmianami).
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28.05.1996r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60 poz. 279).
19. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28.05.1996r. w sprawie rodzaju prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz. U. Nr 62 poz. 288).

Opracował:

mgr inż. arch. Piotr Baka